

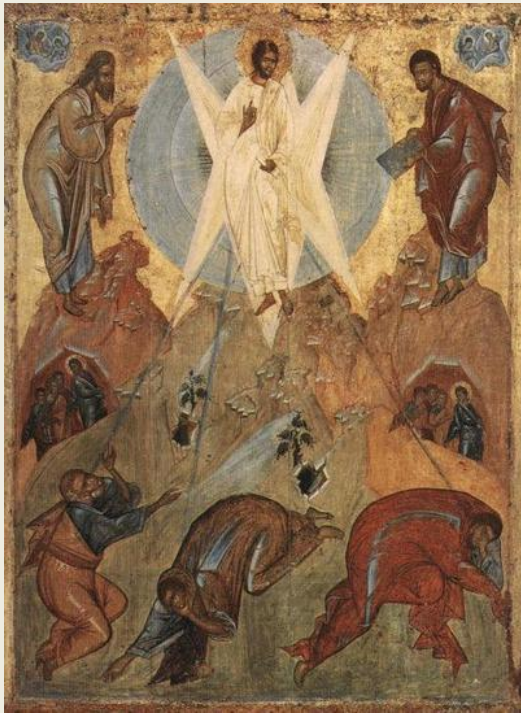

Cuprins:

Din comorile ortodoxiei: Schimbarea la Fata sau aratarea luminii necreate
Despre Maica Domnului la Părinții filocalici
Din viața parohiei

DIN COMORILE ORTODOXIEI

Schimbarea la Fata sau aratarea luminii necreate

Schimbarea la Fata a lui Hristos, sarbatorita pe 6 august1, este probabil una dintre sarbatorile mari cele mai putin cunoscute si mai putin respectate din tot anul liturgic. Trebuie spus ca, fiind asezata in plina vara si in mijlocul vacantei, este izolata (precedata de o zi de inaintepraznuire si urmata de odovanie) si, mai mult inca, pica in timpul unui post, cel al Adormirii Maicii Domnului, care impune sa se posteasca in ziua praznicului in care se plineste planul lui Dumnezeu pentru Om, lucru care e potrivit intelesului duhovnicesc.

Acest eveniment neasteptat, exceptional si profetic este relatat de catre cele trei Evanghelisti Sinoptice: la priveghere se citeste Luca 9, 28 36, iar la liturghie Matei 17, 1 9. In mod curios, Marcu 9, 2 10 nu se citeste, desi este Evanghelia lui Petru, singurul martor ocular printre evanghelistii care au relatat evenimentul (Sfantul Ioan nu il mentioneaza). Dar citirea celei de a doua epistole a Sfantului Apostol Petru la Liturghie compenseaza aceasta lipsa, deoarece reia intamplarea (II Petru 1, 10 19). Termenul folosit indeobste este cel latin (transfigurare), care a tradus termenul grec „metamorfoza”, care inseamna schimbare, transformare.

Evenimentul se petrece la sfarsitul misiunii Domnului in Galileea, imediat dupa prima vestire a Patimilor, care a dus la certarea lui Petru de catre Iisus (Inapoiia mea, Satano – Mt. 16, 23). La sfarsitul cuvintului Sau, Domnul prevesteste venirea Sa in slava si spune ceva uimitor: Amin zic voua, ca unii dintre cei care sunt aici nu vor gusta moartea pana cand nu vor vedea pe Fiul Omului venind intru Slava (Mt. 16, 28). Sase zile mai tarziu (Mt. si Mc.)2, are loc Schimbarea la Fata.

Domnul ia cu El pe Petru, Iacob si Ioan si Se duce pe un munte inalt, de o parte. Evanghelia nu precizeaza despre care munte e vorba, dar Traditia ne spune ca este vorba despre muntele Tabor3 din Galileea. Trebuie sa observam in primul rand ca, asa cum face in momentele cele mai importante, Domnul ia cu Sine „triada apostolica”, pe Petru, Iacob si Ioan4, martori printre martori, martori privilegiati. Este o oglindire a Sfintei Treimi in sanul celor Doisprezece, fara ca Domnul sa socoteasca potrivit a crea o noua structura inlauntrul soborului apostolesc. Este o problema de duh si nu de structura: o alegere dumnezeiasca libera. Muntele inalt simbolizeaza inaltimea duhovniceasca, Cerul: Hristos le va „deschide Cerurile”. Sfantul Luca aduce o precizare interesanta si importanta: Hristos i a dus acolo pentru a se ruga.

Si pe cand se ruga Hristos S a schimbat la Fata inaintea lor, adica a fost metamorfozat: fata Lui a stralucit ca soarele, iar vesmintele Lui s au facut albe ca lumina. Pentru prima data Hristos Se arata si Se reveleaza asa cum este cu adevarat: ca Dumnezeu. Aceasta revelatie este cu mult deasupra Teofaniei, cand S a aratat ca Mesia,

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată AUGUST – 2014

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR..1

Hristos. Apostolii îl vad în Slava Sa necreată. Ceea ce vad cu ochii lor trupești sunt energiile dumnezeiești necreate care fac pe deplin parte din firea dumnezeiască, dar sunt diferite de esența lui Dumnezeu, pe de-a-ntregul cu neputința de cunoscut.

Aceste energii dumnezeiești în care Dumnezeu creează și Se revelează pornind de la Tatal, se manifestă prin Fiul și sunt transmise prin Duhul Sfânt. Suntem aici în inima teologiei trinitare, comoara Ortodoxiei. Trebuie să remarcăm că firea omenească a lui Hristos este schimbată la față (prin Duhul Sfânt, prin a cărei „iconomie” se face aceasta), deoarece pielea feței Sale strălucește ca soarele, iar această lumină dumnezeiască necreată se transmite chiar materiei inerte, din moment ce vesmintele Lui s-au făcut albe ca lumina. Cosmosul însuși este chemat pentru a fi schimbat la față. Când Sfântul Serafim al Sarovului s-a schimbat la față dinaintea lui Motovilov, în Rusia, în secolul al XIX-lea, zapada însuși strălucea de lumină.

Dar minunea nu se oprește aici: Apostolii vad aparând pe Moise și pe Ilie care vorbesc cu Domnul despre plecarea Sa către Ierusalim (după cum precizează Sfântul Luca), căci abia astăzi ca Domnul să mantuiască pe Om și lumea. Ei mărturisesc cu toți Dreptii din Vechiul Legământ dinaintea soborului apostolesc – reprezentat prin triada – că Iisus din Nazaret este cu adevărat Mesia pe Care L-au vestit.

Moise reprezintă Legea, al cărei părinte este, iar Ilie Prorocii. Legea și Prorocii nu aveau decât un tel: împlinirea Cuvântului. Acest lucru s-a săvârșit. Hristos, Cel vestit de Proroci, a venit să plinească Legea, iar nu să o strice. Apostolii sunt aici mărtori acestui lucru. Aceasta înseamnă și că Moise (care era mort) și Ilie (care nu a fost cunoscut prima dată, ci a fost înălțat la cer într-un car îngerec) sunt vii, vii și preschimbați (dar în prezența lui Hristos și prin El, căci El este Mantuitorul lumii).

Apostolii însuși sunt transfigurați, căci dacă nu ar fi fost în lumină nu ar fi putut vedea lumina (Cf. Ps. 36 (35), 10: întru lumină Tu vom vedea lumina), dar nu știu aceasta⁸. Petru, neștiind ce spune (Lc. 9, 33), rosteste o banalitate care nu se potrivește cu momentul. Dar acest lucru ne arată că Apostolii sunt fericiți (Învățătorule, bine este nouă să fim aici), deși sunt în același timp cuprinși de frică (Mc.).

Petru, cu bunul sau simț de om din popor, ar vrea să prindă clipa, să oprească timpul, să se instaleze (asta arată „colibele” pe care vrea să le ridice). Dar acest lucru nu este cu putință, căci focul iubirii dumnezeiești, manifestat prin lumină necreată, este o reînnoire permanentă: nimeni nu poate cuprinde focul, ci poate doar să îl trăiască. Duhul nu poate fi închis.

În acel moment, se petrece ceva încă și mai uimitor: Apostolii se găsesc acoperiți de un nor luminos: este o expresie antinomică pentru „întunericul necreat”, tenebra luminoasă despre care vorbește Sf. Grigorie de Nyssa, firea cu neputința de cunoscut și de pătruns a lui Dumnezeu, taina dumnezeiască⁹. Din acest nor, se aude glasul acestui cuget părintesc: Acesta este Fiul meu prea iubit, întru Care am binevoit: pe Acesta să îl ascultați. Cugetul este al Tatălui ceresc, dar glasul nu este al Său, căci nimeni nu poate auzi glasul Tatălui, după cum nimeni nu îl poate vedea. Glasul care exprimă cugetele Tatălui este Cuvântul lui Dumnezeu. Dar Fiul nu poate mărturisi pentru Sine Însuși. Este probabil glasul unui serafim (ca și la Teofanie).

Această revelație este așa de fulgerătoare, încât Apostolii sunt în acel moment aruncați la pământ (ucenicii căzura cu fața la pământ și fură cuprinși de o mare spaimă). Sunt zdrobiți pentru că Dumnezeu le îngăduie să pătrundă, pret de o clipă, în tainele dumnezeiești, limita posibilului pentru ființele create. Dincolo de această graniță ar fi fost arși, pentru că s-ar fi găsit la același nivel cu Serafimii.

Este cea mai înaltă revelație care s-a dat Apostolilor (și de fapt numai triadei apostolice) și, de asemenea, cea mai mare din întreaga Biblie și din întreaga istorie a omenirii. La Teofanie, la Paști, la Înălțare nu au „văzut” nimic. Aici vad pe Dumnezeu așa cum este. Și sunt mărtori ai legăturilor personale dintre Tata și Fiul, prin prezența Duhului Sfânt în Ei. Este punctul ultim al revelației. Acest moment, această clipă este sublimă și unică, pentru că aici găsim, strânsi în jurul lui Hristos, Cerul și Pământul, morții și viii, Vechiul și Noul Legământ. Este un moment profetic și eshatologic, care este foarte bine zugrăvit în icoana.

În clipa următoare, vedenia dispare. Iisus este singur, pentru că Moise și Ilie și-au sfârșit misiunea și și-a reluat aparența de fiecare zi. Îi liniștește pe apostoli și îi ridică. Dar le interzice să vorbească despre această întâmplare până la Învierea Sa, ceea ce îi nedumereste profund (se întrebau între ei ce înseamnă să învieze cineva din morți – Mc. 9, 10).

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată AUGUST – 2014

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR..1

Putem sa ne intrebam pentru ce Domnul daruieste celor trei ucenici aceasta aratare. Parintii au vorbit adesea despre aceasta. Hristos avea in curand sa „Se suie la Ierusalim” unde avea sa fie arestat, judecat, lovit, umilit si in cele din urma ucis. Voia neaparat sa arate Apostolilor Sai, inaintea acestui spectacol infricosator si cu neputinta de inteles, ca este cu adevarat Dumnezeu. Dar Apostolii nu si vor aduce aminte decat mai tarziu, mai precis dupa Inviere.

Aceasta sarbatoare ar trebui sa fie cea mai mare din tot anul liturgic: este sarbatoarea plinirii planului dumnezeiesc, indumnezeirea Omului si transfigurarea cosmosului.

Parintele Noël TANAZACQ, Paris

Note:

1. Data de 6 august nu are legatura directa cu ciclul liturgic al mantuirii. Daca ar fi fost asa, Schimbarea la Fata ar fi trebuit sarbatorita imediat inaintea inceputului Postului Mare. Ea corespunde probabil cu aniversarea sfintirii Bisericii de pe Muntele Tabor, dupa cum se intampla cu multe sarbatori liturgice. A aparut mai intai in Rasarit (in secolele IV V) si mai tarziu in Apus (in anumite biserici din Galia si Spania inainte de reformele lui Carol cel Mare, in secolul al IX lea, in Sudul Italiei si numai in secolul al XII lea la Roma, care nu a consacrat o decat in secolul al XV lea). A devenit deosebit de importanta in Biserica Armeana, unde este una dintre cele cinci mari sarbatori ale anului si este precedata de un post pregatitor. Dar faptul de a o sarbatori in miezul verii corespunde cu continutul ei, deoarece este perioada „roadelor”. De altfel, in Rasarit, la sfarsitul liturghiei se binecuvinteaza si se impart fructele.

2. La Sf. Luca: ca la opt zile dupa aceea. Hristos face pe Om sa treaca de la 6 (care semnifica refuzul unirii cu Dumnezeu) la 8 (Invierea).

3. Muntele Tabor se gaseste in apropiere de Nazaret, Cana si Nain, la 19 km sud vest de Marea Galileii. Este inalt de 562 m, ceea ce este mult pentru Palestina.

4. Trei dintre primii patru intai chemati (mai era si Andrei), toti trei pescari din Galileea.

5. Dogma luminii necreate a fost aparata si explicata de Sf. Grigorie Palama, in secolul al XIV lea, cu prilejul controversei cu niste calugari romano catolici din Calabria care pretindeau ca lumina de pe Tabor era creata. Sf. Grigorie s a sprijinit pe Parinti si mai ales pe Sf. Grigorie de Nyssa si Sf. Maxim Marturisorul, ca si pe intreaga traditie isihasta athonita. Se pomeneste biruinta sa in cea de a doua duminica din Post, ca pe un al doilea triumf al Ortodoxiei.

6. Firea omeneasca a lui Iisus Hristos a fost mereu transfigurata, indumnezeita, inca din sanul Maicii Sale, Maria, dar prin abnegatia Sa voita, prin kenoza Sa, El ascundea slava Sa pentru a Se putea imbraca cu Omul cazut, a muri pentru el si a l mantui. Aici, in fond, El savarseste o „minune” pentru Apostoli, o exceptie. Dupa invierea Sa, a putut sa Se arate asa cum este, ca Dumnezeu. Dar cum trupul slavei are ca proprietate libertatea, El nu trebuie sa Se arate mereu in slava. De altfel, Evanghelia ne spune ca S a aratat in alt chip ucenicilor la Emaus (Mc. 16, 12), care, ca si Maria Magdalena, nu L au recunoscut.

7. La sfarsitul lunii noiembrie a anului 1831, la mai putin de un an dupa ce Sf. Serafim I a vindecat pe loc de o boala incurabila, care il facea infirm.

8. Sf. Serafim ii spune lui Motovilov, in esenta: daca nu ai fi in aceasta lumina [a Duhului Sfânt], nu m ai putea vedea astfel [transfigurat].

9. Anumiti Parinti (Sf. Ambrozie, Sf. Grigorie Palama) vad in norul luminos prezenta Duhului Sfânt.

Sursa: apostolia.eu

Despre Maica Domnului la Părinții filocalici

În Biserica Ortodoxă, învățătura despre Maica Domnului ocupă un loc important, deoarece stă în strânsă legătură cu învățătura despre Iisus Hristos și despre mântuirea neamului omenesc, despre împăcarea omului cu Tatăl ceresc. Referirile explicite din Filocalie la Maica Domnului sunt puține la număr și destul de succinte.

Cu toate acestea, Părinții filocalici au meditat adânc încă de la început asupra semnificațiilor ascunse referitoare la Maica Domnului.

Cu toate că nu-și propun să dezvolte pe această temă studii sistematice de dogmatică, Părinții filocalici ne-au transmis învățături însemnate, prin scrierile și cuvântările lor, de laudă către „preaneprihănită și preacurată Fecioară” (Sf. Simeon Noul Teolog, Cuvântări morale, cuv. 9, în col. Filocalia, vol. 6). Când vorbesc despre Maica Domnului, Părinții folosesc cuvintele cele mai bogate în cuprins, de o rară frumusețe poetică și profundă teologie, iar toată această bogăție și frumusețe nu pot fi înțelese decât duhovnicește, prin acceptarea paradoxalului, miraculosului, așa cum au fost transmise Bisericii prin Tradiție. Scrisul lor, deși pare, nu este hiperbolic, nu este țesut din exagerări poetice, pentru că nu exprimă mai mult decât este ea în realitate, toate evenimentele scripturistice din viața Sfintei Fecioare intrând în sfera neobișnuitului, care covârșește cuvântul și gândul.

Cuvintele Părinților sunt imne de laudă și de mulțumire către Maica Domnului sau cuvinte adresate ucenicilor pentru a le spune ceea ce de-a dreptul nu se poate spune. Tocmai de aceea, înainte de a începe laudele sale către Maica Domnului, în imnele scrise de dânsul, Sf. Efreim Sirul se ruga către dânsa așa: „Gura mea este prea mică ca să pot vorbi despre tine și limbă nu am ca să arăt tainele tale. Nu am glas și cuvânt ca să povestesc frumusețea ta. Poruncește-mi ca să spun despre tine!”.

Pentru a se apropia cineva de sfințenia celei mai cinstite decât heruvimii, se cere, înainte de toate, curăție, sfințenie. Pentru a vorbi despre cea care însumează toată taina teologiei, este necesară o minte de teolog. Deci, singurii în măsură să ne învețe despre Născătoarea de Dumnezeu, prin toate descoperirile minunilor celei mai mărite fără de asemănare decât serafimii, sunt sfinții, care, prin curăția lor, au dobândit „mintea lui Hristos” (I Cor., 2, 16). Acest lucru le cuprinde pe toate.

Iubirea Sfinților Părinți față de Maica Domnului, rod al cunoașterii, admirației și recunoștinței

Maica Domnului este așezată în vârful piramidei creaturii, este cea mai înaltă din toată făptura văzută și nevăzută, pentru că ea nu numai că este mai slăvită decât toți oamenii, ci este „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”. Ea este cu adevărat plină de daruri ale sufletului și ale trupului. Referindu-se la aceste lucruri, Sf. Ioan Gură de Aur din operele căruia s-au inspirat adesea Părinții filocalici scrie: „Nimeni nu este asemenea în viață cu Fecioara Maria. Cercetează, omule, zidirea toată cu cugetul tău și vezi dacă este ceva asemănător sau mai mult decât sfințenia Fecioarei de Dumnezeu Născătoare. Străbate pământul, privește marea împrejur, cutreieră văzduhul, pătrunde cu mintea ta cerurile, amintește-ți de toate puterile cele nevăzute, și vezi dacă există o altă minune la fel cu aceasta în întreaga fire” (Cuvânt despre Fecioara Maria).

Părinții filocalici o laudă pe Maica Domnului pentru că ei, cu ochii cei curați ai inimii lor, au văzut-o pe ea mai apropiată decât orice făptură de Fiul ei și nedespărțită de El. Cu cât iubeau mai mult pe Dumnezeu, cu atât mai mult iubeau și cunoșteau pe Născătoarea de Dumnezeu. Iubirea Sfinților Părinți față de Maica Domnului a fost rod al cunoașterii, admirației și recunoștinței.

Știm că Sfântul Grigorie Palama, teolog filocalic, mărturisește că de mic copil a avut întotdeauna pe Maica Domnului ca apărătoare, căreia i-a împletit mai apoi cuvinte de laudă care sunt adevărate capodopere teologice, după nenumărate descoperiri ale ei în lumina dumnezeiască. Mai târziu, la Sfântul Munte, ca ascet, rugându-se

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată AUGUST – 2014

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR..1

Maicii Domnului în neîncetatele lui rugăciuni, în repetate rânduri a văzut-o în vedenie și, prin mijlocirea ei, a primit darul teologiei. Și Sfântul Nicodim Aghioritul, cel care a adunat textele Părinților filocalici în colecția „Filocalia“, în limba greacă, la anul 1782, era cuprins de o adâncă iubire duhovnicească pentru Maica Domnului.

Deci, sfinții au avut o dorință nepotolită de preamărire a împărătesei Cerurilor. Cu cât înțelegeau din mărețiile ei, se minunau și admirația lor se transforma în iubire manifestată în imne și cântări. Și tot ce nu puteau să prindă cu mintea, ci numai cu simțirea, devenea substanță a altor tresăriri și aclamații ale sufletului.

Noi suntem fii ai Maicii Domnului și frați ai lui Hristos

Sfântul Simeon Noul Teolog ne învață că noi suntem fii ai Născătoarei de Dumnezeu și frați ai lui Hristos, căci „precum Fiul ei, și Dumnezeu s-a făcut Hristos și Dumnezeu nostru, dar a fost și fratele nostru, așa și noi, o, negrăită iubire de oameni!, ne facem fii ai Născătoarei de Dumnezeu, Maica Lui, și frați ai lui Hristos. Căci toți sfinții sunt aceasta prin nunta cea preaneprihănită și preanecunoscută săvârșită cu ea și în ea, datorită căreia Fiul lui Dumnezeu e din ea și sfinții sunt din El“ (Sf. Simeon, op. cit). Același Sfânt - Simeon - menționează că Maica Domnului L-a născut trupește pe Hristos, în chip de negrăit și fără bărbat. Iar sfinții toți Îl au ca unii ce L-au zămislit pe El după har și după dar. Și „încetând ea să zămislească și să nască, Fiul ei a născut și naște în fiecare zi pe cei ce cred în El și păzesc sfintele Lui porunci“ (Ibidem).

După ce Cuvântul lui Dumnezeu S-a întrupat din fecioara Maria și S-a născut din ea trupește în chip de negrăit și mai presus de cuvânt, fiindcă nu se mai poate întrupa sau naște trupește iarăși din fiecare din noi, ne împărtășește spre mâncare trupul Său preacurat, pe care l-a luat din trupul neprihănit al Preacuratei Născătoare de Dumnezeu. Și mâncând acest trup al Lui, fiecare din noi, cei credincioși, care îl mâncăm cu vrednicie, Îl avem întreg în noi pe Dumnezeu Cel întrupat, pe Însuși Fiul lui Dumnezeu și Fiul Preacuratei Fecioare Maria, Care șade de-a dreapta lui Dumnezeu și Tatăl. Din sfinți nu ia trup, ci le împărtășește lor trupul Său îndumnezeit.

Deci, Maica Domnului este „Stăpâna și Împărăteasa și Doamna tuturor sfinților, iar sfinții toți sunt slujitorii ei, precum Maica este a lui Dumnezeu. Pe de altă parte, sunt fiii ei, întrucât se împărtășesc din preacuratul trup al Fiului ei“ (Ibidem).

Fecioara Maria - Născătoare de Dumnezeu

Pentru ca Fiul lui Dumnezeu să poată coborî printre oameni, să vină în maximă apropiere de ei și să-și asume firea urmașilor lui Adam pentru a o înnoi dinăuntru, El trebuia să găsească în cuprinsul lumii create un vas ales apt de a deveni receptacolul divinității și de a zămisli un fiu preacurat al cărui ipostas avea să fie Însuși Logosul divin.

Fecioară și Maică, Făptură Umană și Mamă a Celui ce este Dumnezeu, fiică muritoare să nască pe Dumnezeu Cel fără de început, sunt paradoxuri pentru necredincioși. Dar ceea ce la oameni este cu neputință, la Dumnezeu este cu putință, legile firii sunt biruite. Fecioara Maria ia în pânțece de la Duhul Sfânt și naște pe Dumnezeu-Fiul.

Referitor la aceasta, Petru Damaschinul spune: „Minunatu-s-a de aceasta cerul, și marginile pământului s-au umplut de uimire, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupește și pânțelele tău s-a făcut mai cuprinzător decât cerurile. Pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, pe tine te măresc cetele îngerilor și oamenilor“ (Petru Damaschinul, Învățătură duhovnicești, Filocalia 5). Fecioara Maria e Născătoare de Dumnezeu pentru că Dumnezeu-Cuvântul s-a întrupat și s-a făcut om și S-a unit la zămislire cu templul (umanitatea) pe care l-a luat din ea. Nașterea lui Iisus din Fecioara Maria depășește orice altă minune, cum ne încredințează Petru Damaschinul spunând: „Și nimeni nu poate întreba despre ale Tale. Pentru că sunt mai presus de minte, fire și de înțelegere. Cu adevărat, Născătoare de Dumnezeu Te mărturisim pe Tine, cei mântuiți prin Tine, Fecioară curată, mărindu-Te împreună cetele netrupești, pentru că: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre care nu cutează a căuta cetele îngerești; iar prin Tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat, pe Care mărindu-L

împreună cu oștile îngeresti, pe Tine te mărim... Născătoare de Dumnezeu, tu ești viața cea adevărată, care ai odrăslit rodul vieții, singur Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii...” (Ibidem).

Precum putem ușor constata, dincolo de toate cele câte s-au scris, că Maica Domnului rămâne mai presus de minte și de cuvânt, de vreme ce Dumnezeu-Cuvântul S-a unit cu ea, dar nu cum se unește cu făpturile raționale care se fac vrednice de îndumnezeire prin energiile dumnezeiești necreate, nici după ființă, ci după ipostas.

Prin ea, Fiul lui Dumnezeu a putut deveni om deplin și astfel, fiind asemenea în toate cu primul Adam, născut fără sămânță omenească, a izbăvit de păcate pe om. În acest sens, Sfântul Simeon ne spune: „...precum Eva cea dintâi a născut din împreunare și din sămânța lui Adam și din ea și prin ea s-au născut toți oamenii, așa și Născătoarea de Dumnezeu, primind pe Cuvântul lui Dumnezeu-Tatăl în loc de sămânță, L-a zămislit și L-a născut numai pe Unul-Născut din Tatăl dinainte de veci și Unul-Născut și întrupat din ea, în zilele de pe urmă” (Ibidem). Numai ea, stând între Dumnezeu și oameni, L-a făcut pe Dumnezeu Fiu al omului, iar pe oameni fii ai lui Dumnezeu.

Maica Domnului - preacurată și preaneprihănită

Încă din primele secole creștine, evlaviază credincioșilor a înconjurat persoana Sfintei Fecioare Maria cu o cinstită care a întrecut cinstita celorlalte persoane sfinte, fiind mai presus decât toți sfinții, deoarece ea este mai apropiată de Iisus Hristos, fiind astfel „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”.

Sfântul Simeon o numește „preaneprihănită și preacurată fecioară” și explică: „O numesc pe aceasta neprihănită și preacurată în asemănare cu noi, oamenii de atunci, comparând-o cu aceia și cu noi, robii ei; față de Mirele ei însă și Părintele Aceluia, ea e om, dar e curată și preacurată, și mai curată, și mai neprihănită decât toți oamenii din toate neamurile. Pe aceasta a ales-o pentru Fiul Său” (Sf. Simeon Noul Teolog, op. cit.). Din această repetiție: „curată și preacurată, și mai curată, și mai neprihănită”, observăm cât de mult au insistat Părinții când a fost vorba de curăția sufletească a Maicii Domnului.

Sfântul Maxim Mărturisitorul, referindu-se la fecioria Născătoarei de Dumnezeu, arată că nașterea s-a făcut în chip minunat, fără de sămânță, iar Fecioara Maria a rămas fecioară și după naștere: „...zămislirea Lui (lui Hristos - n.n.) s-a făcut în chip minunat, fără de sămânță, iar nașterea, mai presus de fire, fără stricăciune, căci Dumnezeu, născându-Se din maică, îi strângea prin naștere legăturile fecioriei mai mult decât firea” (Sf. Maxim, Tâlcuire la Tatăl nostru, în Filocalia, vol. 2).

Fecioară să nască și după naștere să rămână iarăși fecioară este o altă antinomie a credinței creștine. Rațional, este un nonsens, dar privit cu ochii credinței, nimic nu se arată mai adevărat decât ca fecioară să nască pe Dumnezeu sub umbrirea Sfântului Duh, iar după naștere să rămână iarăși fecioară.

„Pe cine va găsi deci Dumnezeu deopotrivă cu El, ca să-Și aducă Sieși mireasă de la el?”

Sfântul Simeon Noul Teolog vorbește despre Maica Domnului ca Mireasă: „Asemănatu-s-a Împărăția cerurilor, împăratului care a făcut nunți fiului său și a chemat pe mulți. De care împărat vorbește, dacă nu de Însuși Tatăl Său și Dumnezeu? Și cui altcuiva a făcut nuntă, dacă nu Fiului Său Unul-Născut și Domnului Dumnezeului nostru Iisus Hristos însuși? Dar cu cine sau cu ce împărat a primit Stăpânul și Împăratul tuturor să facă înțelegerea de căsătorie? Fiecare din noi, oamenii, când vrea să aducă o mireasă fiului său, se grăbește să ia pe fiica celui mai de vază și mai slăvit și mai bogat. Pe cine va găsi deci Dumnezeu deopotrivă cu El, ca să-Și aducă Sieși mireasă de la el? Căci zice proorocul: «Cel ce ține în mâna Lui marginile pământului și pe cei ce locuiesc în el, ca pe niște lăcuste» (Isaia 40, 22). Iar în alt loc: «Dumnezeu cel veșnic, Care a întocmit marginea pământului» (Isaia 40, 28) și «a întemeiat pe nimic stâlpii lui» (Iov 38, 4-6) ... Deci Cel ce este așa, să vedem a cui fiică a luat mireasă și a făcut nuntă Fiului Său. Vreți să aflați a cui? Mărimea coborârii Lui îmi ametește gândul și mă cutremur să v-o spun. Dar încrezându-mă în bunătatea Lui, voi spune: și-a luat mireasă pe fiica celui ce s-a răzvrătit împotriva Lui și a celui ce a săvârșit desfrânare și ucidere: ca să spun așa, a unui desfrânat și ucigaș” (Sf. Simeon Noul Teolog, op. cit.). Este vorba despre o nuntă mistică între Dumnezeu și oameni. Fecioara

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată AUGUST – 2014

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfântul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR..1

Maria este mireasa lui Dumnezeu, unită cu El printr-o nuntă mistică, ea prin învoire de bunăvoie făcând posibilă întruparea Fiului lui Dumnezeu. Trupul luat prin ea, Hristos l-a făcut ca templu sfânt pentru Sine Însuși.

În continuare, Sfântul Simeon ne vorbește despre negrăita coborâre a lui Hristos la noi, arătându-ne nouă pildă de smerenie:

„Vezi ce bunătate și coborâre de negrăit? Vezi ce covârșitoare iubire de oameni? Vezi mărimea iubirii și bunătații? Învață de aici, tu, cel ce-ți închipui lucruri mari despre tine, să te smerești și să fii modest, și niciodată să nu te înalți asupra cuiva, chiar dacă ai fi cel mai mare împărat dintre împărați, cel mai vestit dintre conducători, cel mai bogat dintre toți bogații; învață privind la Domnul tuturor, la Sfântul sfinților, la fericitul Dumnezeu și singurul Stăpânitor, la Cel ce locuiește în lumina neapropiată (I Tim., 6, 15-16), Care coboară astfel și-Și aduce mireasă Fiului Său Unul-Născut de la cel ce s-a răzvrătit, El, Cel nevăzut, Cel necuprins, Cel nepătruns, Făcătorul și Ziditorul tuturor, pentru tine și pentru mântuirea ta.

Și cine e cel ce a săvârșitucidere și desfrânare, pe a cărui fiică și-a ales-o Sieși ca mireasă? David, fiul lui Iesei, care a omorât pe Urie și a preacurvit cu femeia lui (Regi 11, 2-5). Pe fiica acestuia, pe Maria, preaneprihănită și preacurata Fecioară, a ales-o El de mireasă“ (Ibidem).

Sfântul Simeon mai arată că această nuntă este „preaneprihănită și preanecunoscută săvârșită cu ea și în ea, datorită căreia Fiul lui Dumnezeu e din ea și sfinții sunt din El“ (Ibidem).

Maica Domnului - urzitoare de nesfârșită rugăciune

Dacă pe sfinți care sunt „prieteni“ sau „casnici“ apropiați ai lui Dumnezeu îi chemăm ca ei să fie solitori și împreună-rugători cu noi la Dumnezeu, Prea Sfintei Fecioare Maria îi cerem nu numai să se roage pentru noi, ci ea însăși să ne ajute, în calitate de Maică a Fiului lui Dumnezeu, fapt de care se leagă mijlocirea ei specială pentru noi. Referitor la acest lucru, Petru Damaschinul spune: „Cu adevărat Născătoare de Dumnezeu Te mărturisim pe Tine, cei mântuiți prin Tine, fecioară curată, mărindu-Te împreună cu cetele netrupești...“ (Petru Damaschinul, op. cit.).

În acest sens, părintele Dumitru Stăniloae menționează că „...toți scriitorii bisericești bizantini socotesc că ceea ce a avut atingere cu Hristos rămâne mai departe izvor de putere dumnezeiască. Faptul de a fi avut atingere cu Hristos nu aparține numai trecutului, ci are o permanentă actualitate. Iar mai intim a fost unit cu Hristos sânul Maicii Domnului. Bizantinii socotesc unirea aceasta permanentă, Fiul rămânând unit cu Maica și după naștere, cum rămâne veșnic unit cu Tatăl. De aceea, sânul Maicii Domnului e izvor de energie în mod direct“ (Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, op. cit., p. 92).

Maica Domnului se află pe culmile cele mai înalte, neexprimat de înalte, ale curăției și ale rugăciunii. Părintele Stăniloae, referindu-se la aceasta, menționează: „Nu e copilăresc lucru să fie socotită exterioară lui Hristos, exterioară Duhului Sfânt și bogăției Lui de lumină și har, în lucrarea ei de nesfârșită rugăciune? Ea se umple de Duhul Sfânt tocmai prin rugăciune, mai bine zis e plină mereu de Duhul Sfânt întrucât e mereu în neîntreruptă rugăciune“ (Ibidem, p. 124). Ea și dăruiește direct din bogăția pe care o are cu ea, de la Dumnezeu, în baza unirii ei maxime cu Hristos.

Maica Domnului - prima isihastă și ocrotitoarea isihaiștilor

Maica Domnului s-a consacrat de la început lui Dumnezeu pe care nu-L vedea și Căruia Îi vorbea numai în rugăciune, se consacrase unui templu pământesc și trecător, templul din Ierusalim, apoi se va consacra Dumnezeului întrupat, Fiului lui Dumnezeu devenit și Fiul ei. Ea L-a iubit pe Mântuitorul înainte de a-L iubi cineva dintre oameni și nimeni dintre oameni nu L-a iubit așa de mult ca ea. Ea a fost pentru toți sfinții model de sfințenie, râvnă, nevoiță și liniștire. Ea este și cea mai mare și mai înțeleaptă făptură care s-a nevoit, prima și cea mai mare isihastă, pentru că „deși L-a născut (pe Hristos) și trupește, dar L-a avut întreg în sine totdeauna și-L are și acum și pururea, și duhovnicește, și-L are la fel, în chip nedespărțit“ (Sf. Simeon Noul Teolog, op. cit.), astfel,

Hristos Domnul - Lumina Cea Adevărată AUGUST – 2014

<http://biserica-soborul maicii domnului crestin ortodox.ro>

Revistă Ortodoxă Editată de Parohia „Soborul Maicii Domnului si Sfantul Nicodim de la Tismana”

STR. VASILE GOLDIS NR..1

Hristos, care a fost unit cu ea trupește până la naștere, rămâne unit cu ea, mai desăvârșit decât cu oricine, și după aceea, în mod spiritual, tainic.

Preacinstirea Maicii Domnului

Sfânta Fecioară Maria se bucură în Ortodoxie de o deosebită cinstire, de o „supracinstire“, adică de o cinstire care întrece pe a tuturor sfinților, chiar și pe a ucenicilor Mântuitorului, căci ucenicii cei mai apropiați au petrecut numai câțiva ani cu El, dar ea a fost și a rămas cu El de la început până la sfârșit. Cinstirea Maicii Domnului trebuie să aibă un corespondent real în viața noastră, noi fiind chemați să-L întrupăm duhovnicește pe Mântuitorul, în sufletul nostru.

Orice credincios ortodox știe că, în ordinea vieții morale și sacramentale, Maica Domnului este modelul suprem al viețuirii noastre în Hristos. Ea s-a ridicat la culmea desăvârșirii, ea care a fost aleasă dintre toate femeile lumii, pentru a deveni altar curat al Fiului Său iubit. Credinciosul o venerează cu acea conștiință că, cinstind-o pe ea, îl preamărim pe Hristos. Preasfânta Fecioară s-a bucurat de o cinstire deosebită din partea credincioșilor încă din timpul vieții, deoarece persoana ei a fost mereu asociată în chip firesc cu cea a divinului Mântuitor.

Observăm că, atunci când descrie necuprinsele măreții ale Maicii Domnului, cuvântul sfinților deodată devine cântare, laudă și preamărire. Ei știau că, oricâte ar spune despre ea, niciodată nu vor găsi cuvinte să cânte îndeajuns pe Maica Domnului, necunoscând limite pentru preamărirea ei. De asemenea, niciodată nu vor putea exprima adâncimea tainei și nici a o lauda după cuviință. „Și nimeni nu poate întreba despre ale Tale (zice Petru Damaschinul). Pentru că sunt mai presus de fire, de minte și de înțelegere“. Așa că, cel mai înalt mijloc de a slăvi pe Maica lui Dumnezeu e de a întrebuița «imnul tăcerii». Aceasta nu înseamnă răceală și lipsă de mare evlavie iubitoare, ci, dimpotrivă, cel mai adânc jar al inimii.

Suntem îndemnați de Părinții filocalici să cinstim pe Împărăteasa Cerului, urmând-o deplin în smerenie și supunere până să facem ceea ce și ea a făcut, ca să ne putem învrednici de înfierea ei.

Fiii Maicii Domnului cunosc plinătatea rodnică și sacră a votului tăcerii. Îndeosebi ei sunt marea armată tăcută a monahilor isihăști. Și noi știm că tăcerea isihăștilor rugăciune este.